

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS
Виходять два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday

РИК III. Ч. 87. СУБОТА, 29. ЖОВТНЯ 1921. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, OCTOBER 29th, 1921. No. 87. VOL. III.

Новинки.

АВАНТУРА ЕКС-ЦАРА КАРЛА ПОТЕРПІЛА НЕВДАЧУ.

Карло і Зіта сидять конфіновані в замку на Угорщині.
БУДАПЕШТ, 24. жовтня. — Екс-цар Карло і екс-царевна Зіта зістали нині полонені в замку в Тата-Товарос, де їх стереже дві компанії правительствених військ.
Військо Карла, яким командував полковник Естенбург, було приєднане піддати ся і находити ся тепер в полоні.
Друга спроба Карла заісти на трон Угорщини не була успішніша як перша. Не є правдоподібним, щоби Карло робив ще спробу третій раз, так як він очікує вирішення своєї долі з рук альянтів.
Побите Карла наступило так скоро, що до Буданешту не наспіли ще навіть деталі про цілу ту подію. Карло почав свій відступ в неділю о 5. годині по полудні, а за ним зараз наступала гортівська армія аж поки не полонила його разом з військом.

Кажуть Карлови забрати ся на англійський корабель.

ПАРИЖ, 27. жовтня. — Альянтська рада амбасадорів рішила нині, що бувши австро-угорський цар Карло і бувши цисаревна Зіта мають бути негайно забрані на англійський військовий корабель на Дунаю, доки не відбудеть ся друге засідане ради в суботу, де буде видане остаточне рішення відносно їх дальшої будущности.

"Мала антанта" домагаєть ся від Угорщини видачі Карла.

ЛОНДОН, 27. жовтня. — Нинішня депеша з Відня до Центральної Новинкарської Агенції доносить, що "мала антанта", зложена з Югославії, Чехословащини і Румунії, вислала до Угорщини ультимат, домагаючи ся між иншим видачі бувшого цисара Карла. Если Угорщина не відповість вдовольно до двох днів, війська "малої антанти" підуть на Угорщину.
Доносять, що регент Горти заявив, що видача Карла була би неконституційним ділом.

БУЧА В БРИТАНСЬКІМ ПАРЛАМЕНТІ.

Робітничим послам приказано опустити саю наряд.
ЛОНДОН, 26. жовтня. — Робітничі посли британського парламенту під проводом Джана Роберта Клайна зводять завязятий бій, щоби наклонити правительству до побільшеня сум, які мали би виплачувати ся для дітній безробітних на підставі правительственого тимчасового законопроектну про безробітних та їх родини.
В парламенті прийшло до бурливых сцен. Председатель приказав послам Джаноу Дж. Джансови і Вилкови. Торгови опустити саю за відмовлене ся відтягнути обидвині прізвіша.
На сторонників правительствених сил ся такі вислови як "політичні ошусті" і інші. Викіши Клайнс заявив, що робітничя партія не буде більше брати участи в комісії сего законопроектну, так як правительству відмовило ся зробити

Після того дискусія продовжилася даліше і независимі ліберали натискали на правительству, щоби воно вводио домаганям робітничих послів.

В імені правительств Мекна-рар заявив, що законопроект буде розглянений.

Англійський комуніст засуджений на рік в'язниці.

ЛОНДОН, 26. жовтня. — Джан Меклін (Maclean), один з визначних комуністів в Глезгов, зістав нині засуджений на 12 місяців в'язниці за бунтівничу промову.

ОКОЛО ГОРИШНО-ШЛЕСЬКОГО ПИТАНЯ.

Польша прийняла рішення в справі Гор. Шлеска.

ПАРИЖ, 26. жовтня. — По полудневі газети містять депешу з Варшави, в котрій говорять ся, що польське правительству рішило прийняти без застережень альянтське визначенє горішно-шлеської границі. Нота в сій справі буде вислана до антантських правительств нині.

Німеччина не каже нічого.

Німеччина не дала ще ніякої відповіди. В Берліні дальше панує кабинетова криза.

"Ліга Націй" поділила Горішний Шлеск між Польшу і Німеччину.

ПАРИЖ, 20. жовтня. — Проголошено тут нині рішення ради "Ліги Націй" в справі поділу Гор. Шлеска між Польшу і Німеччину. Плябсцитову територію розділено майже на дві рівні часті. Границя ліній буде йти від ріки Одри до Нібетштатф, 22 округів приділено на полудні до Німеччини а 19 до Польші. В північній часті Шлеска Німеччина дістала 20 округів а Польша 21 округів.

Польша хоче навязати зносини з Німеччиною.

БЕРЛІН, 20. жовтня. — Польський міністер старав ся порозуміти ся з німечьким правительством в справі заключеня між обома краями даєкосягкої угоди.

Німечьке правительству дадо Польші до зрозуміння, що після недавного вирішеня питання Гор. Шлеска неможливо думати бодай покищо під теперішню хвилю про якийсь договір між Польшою і Німеччиною.

Дотеперішні відносини між обома державами були погані, одначе тепер шлеське питанє заострило їх ще більше.

Агітація комуністів на Горішнім Шлеску.

БЕРЛІН. — Комуністи на Шлеску, які обєднали ся з радикальними соціялістами, заходять ся використати теперішнє бурляве положенє. Вони агітують за страйком і видали відозву, в якій говорять: "Ми не дозволимо, щоби нас продавали як череду худоби, і так Антанті як і Польші заявляємо: "Руки проч від Горішнього Шлеска!"

Німці бойкотують польську часть Горішнього Шлеска.

ОПОЛЕ, Шлеск, 19. жовтня. — Антантська комісія зарядила перші міри в справі проти ділани заподієному Німцям економічному бойкотови тої частини Шлеска, яку призначано для Польші. Заходами тої комісії будуть спроваджені харчеві засоби з Познанщини, куди привезено значну скількість з Гланьска. На чолі тої акції поставлено одного британського офіцера. В Польщі зареєжано реквізіції зайвих засобів для польського населеня на Шлеску.

Німцї купці заведи вже актуальний бойкот і перестали посилати товари до Катовиц, Кенігсгутте, Мисловиц та инших менших міст в полуді індустріального трикутника, де харчеве положенє може стати незабаром досить серйозним, як не буде зорганізована негайно залізнична комунікація з Польщею.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Раківський про Україну.

Повернувши до Харкова з поїздки по Україні, председатель Ради Народних Комісарів Раківський заявив представникам преси слідує: "Підчас нашого перебуваня на Правобережжя продовольча кампанія в більшості губерній була в повнім ході. Успішно йде сепка збірка на Полтавщині, за нею йде Київщина і Чернігівщина. За успіх продовольчої кампанії в тих губерній ми вповні спокійні. Найтяжше положенє в Александровській та Катеринославській губерніях, де до часу закінченя посівної кампанії не вдало ся зібрати необхідну скількість збірка для посіву. Туда спішно перевозити ся насине.
Україна зробила в своїм будівництві колосальний крок вперед. Відношенє населеня до радянської влади сильно змінилося. Надї контрреволюціонерів на святкованє на Україні влади Петлюри, Польщі і Румунії провалилися. Всі верстви населеня виявляють серйозне заінтересованє до господарського будівництва республіки".

Воздушна комунікація між Харковом і Київом.

МОСКВА, 4. жовтня. — Між Харковом і Київом установлено воздушну комунікацію. Літаки виконують правильні порожні два рази на тиждень.

Видавництва на Україні.

Всеукраїнське Державне Видавництво на Радянській Україні видало за перший піврік сего року (від 1. січня до 30. червня) 343 виданя в 3,000,000 примірників.
Много підручників для українських шкіл будуть друкувати ся за границею.

З літературного життя в Києві.

Старокраєві газети подають ось які вїсти про літературне життя в Києві:
Валеріян Подішук написав поему "Великий Хам". Зміст взятий з біблїї.
Микола Зеров видав "Антологію нової української поезії". Видано її Всеукраїнське Державне Видавництво.
В помешканю Української Академії Наук в Києві до серпня місяця відбули ся літературні ранки, в яких приймали участь письменники старшої і молодшої генерації. Читали свої

твори Л. Старницька-Черняхівська, А. Кримський, Васильченко, П. Тичина і інші.

Композитор Кирило Стеценко скінчив одноактову оперу "Фігенія в Тавриді", — сюжет і слова Леси Українки.
Для вшанованя памяти композитора Леонтовича, зорганізував поет Тичина хор ім. Леонтовича. Хором завідує сам поет, який відомий як добрий музик і диригент.

Посольство Радянської України у Варшаві.

Дня 5. жовтня приїхав на польсько-українську границу легатійний секретар польського посольства до міста постійо українського посольства. Дня 6. жовтня о 12 годині, по прибутті польського посольства до Здобубова, зложив візиту українському послову Шумському.

В склад українського посольства входять, крім Шумського: Ісаак Хурґін, — легатійний радник, Іван Сяк, перший секретар, Попів, другий секретар, Любченко, делегат народного комісаріату для загранічних справ.

Затонський про Галичину і Польшу.

На зібраню комуністичної партії в Проскуріві дня 22. серпня Затонський сказав: "Наша акція йде до цілковитого зруйнованя Польші. Не хочу тим сказати, щоби наступив новий розділ Польші, бо се не є нашою метою, але границі Польші мусимо пересунути на захід і дати тим можливість червоному прапорови перейти до осередку Європи. Нинішній устрій Польші, а перше всього стан, в якій находять ся наші брати Галичани, не дозволяє нам байдужно дивити ся на те, що станеть ся, не можемо дати вирвати в себе перешенство державам буржуазії для осягненя супрематїї в справі Галичини. Не розчаруйте ся, товариші, в наші прями нашої праці, яка вона не була в теперішній хвилі. Кинь вас до допомоги, до піпраня наших досягань".

З Радянської Білорусі.

Ректором білоруського університету в Мінську призначено професора Пічета. Лекції читають професори: Карський, Любавський, Шипіла і Янчук. Білоруські поети Янко Купала, Якуб Колас працюють в комісії над укладом термінології. Поет Якуб Колас видав велику поему "Симон Музика". Зізд робітників хеміків ухвалять підвищити продукцію виробів в звязку з новою економічною політкою. Картонні фабрики почали вироб картону для вивозу за границю.

Відозва Комінтерна.

Виконавчий Комітет Комуністичного Інтернаціоналу видав відозву до пролетаріату цілого світа, в якій закликає боротись проти політики Фрації, Польші і Румунії, насторєних проти Сов. Росії. Відозва закликає робітників організувати зібраня і демонстрації протесту проти нападу на Сов. Росію і підприняти кроки, щоби перешкодити доставі оружя до Польші, Румунії, Естонії, Латвії і Фінляндії.

Арештоване делегатів III. Інтернаціоналу у Відні.

У Відні арештовано двох югославянських горожан, делегатів III. Інтернаціоналу, які вертали з Москви.

Мілітарна диктатура в Бесарабії.

Черновецький "Vorwaerts" доносить з Букарешту, що румунський уряд настановив на Бесарабію найвищу військову команду, яка має бути в тісному контактї з міністерством війни та президентом міністрів. Завданням її завести спокій та лад в краю, бо дотеперішні способи не могли сього доконати. Військовим диктатором став генерал Попович, якому передано всю військову та цивільну владу в Бесарабії.

З ШЛЯХОЦЬКОЇ ПОЛЬЩІ.

В Польщі ширить ся комуністичний рух.

ВАРШАВА, 19. жовтня. — В цілій Польщі ширить ся сильну комуністичний рух. Доносять, що деякі соціалістичні послы польського сойму піддержують неурядово комуністів.

Проект закону проти комуністів в польським соймі.

Слідом Югославії хочуть деякі круги в Польщі винести комуністичний рух винковими законами. На першому повакційному засіданю варшавського сойму 27. вересня внесли послы людово-народного стороництва за партії посла Дубановича проект закону, який звучить: "Високий сойм схоче ухвалити слідуєчий проект закону в справі признаня комуністичної діяльності за злочин державної зради.
Арт. 1. Всяка комуністична діяльність та агітація на території Річнопосполитої Польші як в друкю так в слові уважаєть ся за зраду держави та потягає за сою зраду кари, передвиджені за сі злочини в карних законах.
Арт. 2. Чужинці, засуджені на основі теперішнього закону на кару тюрми, по відбутю кари підлягають безпороволочному вигнаню з границь Польші, під загрозою кари смерті в разі повероту.
Арт. 3. Теперішній закон входить в жите з днем його оголошеня.
Арт. 4. Виконанє закону поручаєть ся міністрови справедливости та міністрови внутрішних справ".

Червона книга Совітів.

Народний комісар загранічних справ на домаганє Центрального Екзекутивного Комітету Совітів оголосить дня 30. жовтня "червону книгу", що обговорює польсько-російські відносини. Книга буде видана на трох мовах.

Нота Чічеріна до литовського уряду.

Чічерін вислав до литовського уряду в Ковні ноту, в якій заявляє, що Совіти уважають проект Іманса несправедливим обмеженєм самостійности Литви, визнаню і шанованю урядом Совітів. В ноті сказано, що Франція має намір включити Литву до держав, які йдуть проти Росії. Чічерін висловив надію, що литовський уряд зверне увагу на сю осторогу.

Арештоване комуністів в Лодзі.

В Лодзі дефензива викрила комуністичний клуб. Арештовано багато робітників та секретарку клубу Каліновську.

Ревізі серед варшавських комуністів.

В Варшаві переведено ревізію в одному з домів в середмістю, де відбули ся збори центрального комітету польської комуністичної партії. В звязку з сим переведено ревізію у ряду осіб, замішаних в сю справу.

Петлюра і Савінок вїхали з Польші?

БЕРЛІН, 19. жовтня. — Тут доносять, що Петлюра і його сторонники вїхали з Польші до Румунії.
З тих самих жерер слювіщають, що Борис Савінок удав ся зі своїм штабом до Парижа. Він почав переговорювати з

французьким правительством в справі нового атаки на Сувїтську Росію.

Інтернаціонал жертв війни.

ВІДЕНЬ, 1. жовтня. — Сьогодні у Відні розпочав ся II. конгрес Інтернаціоналу жертв війни. Від імени австрійської ради робітничих депутатів з привітом виступив Фрідріх Адлер, який указав на необхідність звязку жертв війни з робітничими організаціями. З великою промовою виступив прибувши до Відня Анрі Барбюс, який заявив, що завданем конгресу являєть ся утворенє світової міжнародної організації, ідучої рука об руку з робітничими масами всего світа. Барбюс заявив, що до організації прилучилось 17 організацій з десяти країв. Руховодимє Албертом Томом міжнародне бюро праці "Ліги Націй" Барбюс назвав "виродком версальського мира". Вечером у віденському ратуші відбув ся масовий мітінг, на котрім Барбюс виступив з новою промовою. Появившого ся на мітінгу Фрідріха Адлера присутні висловили і не допустили до слова.

З румунського печка.

Внаслідок провокації агентів румунської охрани застрілено перед виходом до тюремних келій кількох комуністів за "втечу з в'язниці". Убито на смерть: Поповичі, генерального секретаря румунських професійних організацій, що поверх 20 літ працював серед робітничатю, Борис Стефанова, посла з Добружжі, секретаря партії Фабіяна, Штернберга і Васія.

Замах на Шайдемана.

БЕРЛІН, 18. жовтня. — Підчас віча в Люденшайді у Вестфалї виконано сьогодні невідлий замах на жите Філіпа Шайдемана, провідника партії соціалістів більшости. В сторону бувшого канцлера упало кілька стрільів, але він вийшов ціло з тої пригоди.

ВАЖНЕ ДЛЯ МІСЦЕВИХ ЧЛЕНІВ УКР. РОБ. ДОМУ!

В неділю, 30. жовтня, с. р. о 2 год. по полудні відбудуть ся в Укр. Роб. Домі

СПЕЦІАЛЬНІ ЗБОРИ

всіх місцевих членів У. Р. Д., на котрих будуть обговорювані дуже важні пекучі справи. Всіх членів У. Р. Д. звизаєть ся, щоби коначно на сі збори прибули.
Екзекутивний Комітет і Заряд Відділу Укр. Роб. Дому.

МІТІНГИ, КОНЦЕРТИ І ПРЕДСТАВЛЕНЯ
Драматично-Співацький Кружок Укр. Робітничого Дому
— відірає —
В СУБОТУ, 29. ЖОВТНЯ, В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ
загально відому драму в 5-ох діях, зі співами і танцями
І. Тогобочного п. н.
"ЖИДІВКА ВИХРЕСТКА"
Драма "Жидівка Вихрестка" не потребує захвалюваня. Хто її раз бачив, той безперечно не омине нагоди побачити її ще раз. Хто-ж сеї зворушалоюї драми не бачив еще зовсім, той коначно повинє прийти в суботу до Українського Робітничого Дому і побачити її. — В виставі беруть участь найкращі сили.
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.
Ціни місць: 50, 35 і 25 центів.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
 c/o. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
 Видає Стіваришене "Українських Робітничих Вістей"
 Передплата на рік ..... \$4.00.
 Адреса:—
 UKRAINIAN LABOR NEWS
 c/o. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

-АМЕРИКАНСЬКЕ "ПРАВОСУДІЄ" І ПРОЛЕТАРСЬКА СОЛДАРНІСТЬ.

Американське капіталістичне "правосудіє" було причиною великих робітничих демонстрацій і заворушень в столичних і великих індустріальних містах Європи. Великі демонстрації відбувалися в Парижі, Бресті, Брукселі, як також в різних містах Італії, а навіть в Подунайській Америці. Причиною цих демонстрацій є — засудження американським судом в Бедама, штеті Мессусетс, на кару смерті двох італійських робітників Сакка і Ванзетті. Іх оскаржено за убийство скарбника "Slater and Morris Shoe Co." в Савт Брейнтрі, Месс.

Які дані, доказуючі вини цих робітників в убійстві і ограбленню скарбника, мав американський суд? Ніяких. Найголовніша вина Сакка і Ванзетті в тім, що вони належали до крайніх радикальних організацій. Іх не арештовано на місці убийства, але аж три тижні пізніше. На їх нещасте, підчас арештування знайдено у них револьвери. Після арештованя вони дали перед поліцією звичайні зізнання, бажаючи скрити від поліції те, що вони їхали до своїх партійних товаришів повідомити їх, щоб вони знищили або заховали радикальну літературу. Вони зізнали вже се пізніше, підчас слідства і на суді, коли побачили, о що їх оскаржують ся. Але капіталістичний моголо на се не зважає. Йому треба жеряти як найбільше жертв свого клясового противника і він бере їх при кожній нагоді.

Американські капіталісти найдуть проти свого клясового ворога і свідків, і "докази" і здуть свою жертву. Вони мають своїх адвокатів, детективів і "посторожних" людей, котрі "докажуть" вини зовсім невинному чоловікові. Так се було і з вище згаданими двома італійськими робітниками, засудженими на кару смерті за убийство, не дивлячись на те, що обидва вони мали по кілька свідків, що в день убийства Сакко був в Бостоні, де вибирав паспорт, а Ванзетті був в Пілмуті, де продавав рибу.

Дж. Л. Гардей, професор — правничої школи в Суфолку сказав, що Сакко і Ванзетті засуджені не після доказів, а після атмосфери в суді.

Насамперед Сакко, як пише швейцарський поступовий журнал "Nation", своєю отвертою промовою вразив присяжних Нової Англії, які склали ся з різних бізнесменів, двох агентів від реальності, шевця, масона, фермера і мельника. В своїй промові Сакко сказав, що він, будучи ще хлопцем, думав, що в республіці чоловік має ліпшу спомогу розвивати ся на полі просвіти... Він думав, що в республіці чоловік може свободно висказувати свою опінію... Але коли прибув до Америки, то побачив, що помяла ся; такі люди науки, як Дебс, сидять роками в тюрмі за те, що вони соціялісти, що вони належать до робітничої класи... Рокфелер дає \$500,000 на гарвардський університет або \$1,000,000 на місій школи, але хто учить ся в Гарварді? Не робітників діти.

"Я працював з ірландцями, Німцями і всім їх любив. Чому я повинен їх убивати? Чому я повинен йти на війну? Ми всі є дітьми природи, ми не повинні убивати один другого."

Таку "атмосферу" витворив в капіталістичнім суді проти себе Сакко. І той суд засудив його на смерть. Не зважаючи на те, що Сакко в день убийства скарбника був в Бостоні, що властивець, у котрого він вбирав сказав в суді, що знає Сакка, як чоловіка працюючого, з добрим, тихим характером, люблячого свою сімю і город.

Наслідком сего засуду було те, що цілий пролетарський світ заговорив нині про незнання до сєй пори нікому звичайних робітників Сакка і Ванзетті. Пролетаріят заговорив про Сакка і Ванзетті не як про робітників, хочби і радикальних, але про насильство, про провокаторський злочин капіталістів Зауценних Держав, які засудом Сакка і Ванзетті кинули визов пролетаріятів. Пролетаріят прийняв визов і нині ми бачимо його наслідки.

У відповідь на американське капіталістичне "правосудіє", пролетаріят Європи а навіть Подунайської Америки відповів великими демонстраціями перед американськими посольствами та консулятами. Десять тисяч поліції і маса озброєного війська покликано було в один Парижі, щоб не допустити до демонстрацій, але демонстрація таки відбула ся. Поліція і війська стережуть американських амбасад і консулятів в Парижі, Бордо, Ліоні, Марселю, Бресті у Франції, в Римі, Мільні і інших містах Італії, в Лондоні, Брукселі, Рю де Женейро і т. д. В французькому парламенті, підчас дебати з приводу вибуху бомби в американській амбасаді в Парижі, в звязи з засудом Сакка і Ванзетті, прийшло до бійки між послами парламенту.

Ось такі наслідки американського "правосудія", жертвами котрого пали робітники Сакко і Ванзетті, жертвами котрого є Мушєй та інші активніші робітничі провідники, що томлять ся в американських тюрмах! Волинєць.

РАБСЬКІ, ХАМСЬКІ ДУШІ.

Як відомо, дні 25. вересня с. р. виконано на Ринку у Львові замах на життя начальника польської держави Пилсудського. Замаху доконав молодий український студент Степан Федак, давши до автомобіля, в котрім сидів Пилсудський і львівський "воєвода" Грабовскі — три вистрели. Самому Пилсудському не стало ся нічого, а видалені кулі лише легко ранили "воєводу" Грабовського, так що він, як доносить посідачі числа старокраєвих газет, вже тепер зовсім здоровий і сповняє далі своє урядованє. Зате виконавця замаху Федака, розознена польська товпа побилла зараз на місці до безпритомності (між иншим один польський офіцер ударив його сильно шаблею в голову), так що він і до нині лежить в тюремнім шпиталі. В звязку зі змахом на Пилсудського наступили у Львові і по цілій Галичині численні ревізії та арештованя. Дотепер арештовано кількадесят осіб, замкнено львівські студентські товариства "Академічна Громада" і "Академічна Поміч", заборонено львівські газети "Український Вістник" і "Батьківщину", не згадуючи

як про численні конфіскації інших українських газет.

Можли вночі гонити ся з метою боротьби Федака, або лі, зглядо можна вірити або не вірити в успіх такої боротьби, однак не можна накинати ся на самого Федака за його акт, а що більше — треба вже бути дійсним рабом і хамом, щоб налятувати вчиню Федака і рівночасно засилати до Пилсудського свої рабські чолобитні. А однак є люди, що на таке діло пустили ся, і то не звичайні, а "передові". Сі люди — зі збанкованого петлюрівського табору. В той час, як все українське населенє Східної Галичини живе під обухом польсько-шляхоцького терору і не може висказати своєї думки ні про вчинок Федака, ні про польсько-шляхоцьке правліє, в той самий час петлюрівські недобитки в Польщі пнтяють вчинок Федака і славоюляють катів українського населеня в Галичині Пилсудського і цілу шляхоцьку Польщу та заявляють їм свою горячу любов. Ось що читаємо у львівським "Впереді" з дня 7. жовтня с. р.:

"ЩО КАЖУТЬ ГЕНЕРАЛИ І СТАРШИНИ У.Н.Р. ПРО ЗАМАХ?
 "Gazeta Kaliska" з дня 30 вересня, ч. 202. в статі: "Echa zamechu we Lwowie", подає комунікат про становище генералів і старшин армії Петлюри в справі замаху у Львові. Комунікат сєй подаємо доповідаємо:
 "Дня 28. вересня до команданта табору інтернованих ч. 10 в Каліші майора Каліського зголоосили ся особисто генерали і командири бунших бригад і українських полків У.Н.Р. та висказали свій жаь і біль по причині довершеня негідного замаху на особу начальника польської держави у Львові. Згадані як найгостріше наклепчили сєй загонистий вчинок і категорично заявили, що нічого спільного з тим фактом їх невяже і просили одночасно подати се до відома вищих властей. Шасяні, що рука Провідія оборониа першого маршала Польщі, посилаєть йому найсердечніші поздравленя і желаня довгих днів праці на славу краю. А телеграма передана панови майорови Каліському і переслана в наслідок горячої просьби Українців до Генеральної адютантури начальника вождя, в оригіналі звучить:

"Старшини і козаки буншої армії У.Н.Р. інтерновані в таборі ч. 10 глибоко обурєні фактом довершеного замаху на начальника держави Маршала Пилсудського, просять прийняти заяву їх горячої любови для цілого польського народу і його голови, якого доказ дала армія У.Н.Р. проливаючи свою кров. (Підпис.)"
 До сего комунікату "Gazeta Kaliska" додає, що на доказ свого глибокого признаня я симпатії до особи начальника польської держави, інтерновани Українці виставили в таборі ч. 10 пам'ятний камінь в честь його відвідин для 15. мая с. р."

А у "Впереді" з 8. жовтня читаємо:
 "ТАБОРОВИЙ ПЕТЛЮРІВСЬКИЙ ЧАСОПИС ПРО АТЕНТАТ.
 "Залізний Стрєлец", орган каліської інтернованої петлюрівської отаманії, в числі з дня 30. вересня помістив статтю п.п. "Сумний випадок". В сій статі читаємо:

"Не можемо обійти мовчанєм сумної вістки, яку принесла нам газета. В недєлю, 25. вересня, у Львові нерозумна рука ексальтованого фанатика дала чотирі стріли до п. Начальника польської держави маршала Пилсудського. Ставлячи ся неоготливо до вського терору взагалі, не можемо не висловити свого протесту проти замаху на пана маршала, який є одним з неоготлих державних мужів, що ширю і прихильно ставлять ся до українського народу. І в сі тяжкі часи, ми інтерновані, відчувуючи на собі дружку руку, висловлюємо своє співчутє польському народові і армії в тім, що доля чудесно зберегла для них жите їх вождя, того славного нащадка Домбровського і Костюшка, який привів Польщу до самостійного існуваня."

Такє заявляють "генерали і командири бунших бригад і українських полків У.Н.Р." та їх орган "Залізний Стрєлец". І як з одної сторони нема слів обурєня, щоб налятувати такий нечужний хамський виступ петлюрівців в Польщі, так з другої знова сторони, се лише єще один доказ більше, що т. зв. "У.Н. Р." і її "уряд" та "армія", які знаходять ся під покровом Пилсудського, не мають нічого спільного ні з Україною, ні з українським народом як таким, а є лише польсько-шляхоцькими пахочками, нанятими за польські гроші. Бо колиб вони були ким иншим, колиб вони мали бодай вже крихітку людської гідности, то ніколи таких рабських і хамських заяв не складали би.

Так славоюляють петлюрівські "генерали і командири" катів українського населеня і всього польського пролетаріату Юзефа Пилсудського та засилають йому свою горячу любов і найсердечніші поздравленя! І роблять се вони не лише в імені своїм, але і в імені тих рядових петлюрівців, що не недавно гинули по польських таборах від голоду і пошестьки та відбирали собі жите. Сі хами не стидяють ся признавати ся, що вони проливали свою кров з любови до Пилсудського і шляхоцької Польщі, — а не за Україну. Дійсно, не може вже бути понад се ліпшого свідчення на доказ того, що Петлюра і його братія в Польщі є шкєнічними польськими пахочками, що вони є лише куплєнними за гроші наймитами польських панів, катів українського населеня Східної Галичини.

Ось така то ся ганєбна петлюрівщина, котру редактор "Українського Голосу" називає "Українським Народним Републіканом" і уважає її однією дієною Україною (дарма, що вона в Польщі!) та вповні годить ся з її ганєбною роботою в користь шляхоцької Польщі, — той редактор, що йсам за гроші служив тій петлюрівщині, а тим самим і польським панам.

Ось такі то ті петлюрівські "борці" за "волю" України і Галичини як в Європі, так і тут в Канаді!

ДОПОМОГА.

Допомоги ждуть скривавлені хатини,
 Допомоги ждуть розбиті димарі,
 Там, де зойк — голодний плач дитини,
 Де від голоду попухає матєри.

Скільки жаху там, де хвилі котить
 Волга сумно в сивих берегах,
 Де мовчать зажуєні заводи,
 Посилають в небо димний жах.

Та даремно вийть сови кволі,
 Одривай останній хліба шмат,
 Всі, хто може, сага, бараболаі!
 Полуцай, голодний, любий брат!

Ми стєпи від краю і до краю
 Золотим засємо зерном.
 Хай повік живе, ростє еднанє
 Помєжи містом та сєлом.

Не сумуй же, молода дівчино,
 Више голову, зажуєний дідує,
 Вже з ланів Червоної Країни
 Вітер шлє нам звістку золоту.

Ще даремно вийть сови кволі,
 Одрєм останній хліба шмат,
 Всі, хто може, сага, бараболаі!
 Полуцай, голодний, любий брат!

(**"Селянська Правда"**). В. Сюсюра.

"СЕЛЯНСЬКА ПРАВДА".

Дуже небезпечні люди оті большевики. Чого вони тільки не витворять хоч-би на Україні. Не досить того, що повиганяли поза границі України панів польських, російських і таки своїх рідних, — вони покликани також до життя, до власти голоту, — не бій ся читачу, на Україну зветь голотою того, хто має тільки, що на собі, — отож кажу, покликани до життя голоту, організували її в комнезаможі, дали її землю і карабін і сказали: "землю обробляй, а карабіном бандита, панського слугу відганяй".

Коли-б то вони, большевики, на тім скінчили. Так де тобї: вони еще завели для той голоти школи, хати-читальні і примусово заставляють її читати і писати. Дуже "нечємно" роблять ті большевицькі "диктатори". Де-ж хто бачив, щоб будучого панського найміта учити грамоти... Та-ж то з покони-віку так заведено, що школа, — се для панських та поповських синків, а що найбільше для богацьких селянських, — то як їх називають — куркулявських синків.

Та мало того, що большевики позаказали по селах для голоти школи та хати-читальні, вони також видають для неї газети. В кожнім губернійнім і повітовім місті на Україні є газета, яка є редактована дуже популярно. В Харкові, наприклад, виходить "Селянська Правда", з якої і "Українські Робітничі Вісті" дещо перекладують.

Та газета видаєть ся в інтерєсі бідного селянства. В кожнім числі на першій сторінці надрукувані зверх великими буквами селянські кличі, як наприклад:

"Гей, не спи, робітнику — на панському смітку вороги не сплять".

Знова в іншому числі такий клич:

"Перша поміч є селянам, щоб обсяли лани.

Друга поміч — робітництву, щоб не згнули вони.

Третю поміч даймо війську, щоб не вернули панів".

"Не руйнувати, а будувати — ось мета тепєр Радянської влади" — звучить знова клич в іншому числі.

А ось число 336 "Селянської Правди" з 24. липня 1921 р., присвяченє селянській молодіжній дітям. Там на першій сторінці великими буквами надруковано такий клич:

"Свято молоді — наше, батьківське свято.

Ми їх породили, ми для їх робили. Для дитий живемо, для дитий померемо."

Слєдуюче, 337 число, присвяченє поміч голодуючим і там вже містять ся такий клич:

"За золоту били ся пані, за мирну й вільну працю, бємо ся ми. Наш хліб дорожєє золото. Хлібом допоможіть голодуючим."

В числі 330 містять ся клич про подплаток:

"Продплаток не зберем — усі з голоду померем. Пропаде уєс біднота — то-ж панам одна охота."

І так далєше, в кожнім числі інший клич, кожний він короткий, але промовляючий.

В кожнім своїм числі "Селянська Правда" обговорює рїжні найлепшєшє селянські питання. Ось вона пригадує селянський голоті (бідноті) про "Панські мрії" за границєю. Пригадує про що мріє Петлюра з своїми союзниками — польською шляхтою; про що мріє Скоропадський з німєцькими банкірами; про що мріє австрійський Вільгельм Габсбург — Василь Вишиваний — сєй Варяг української чорної сотні.

"Манячать в їхніх (панських) очах кошличий макєти, — каже "Сєл. Правда", — не забудуть вони аж до скону свого розкошюваня, не зрєчуть ся ніколи боротьби проти Радянської влади, що повикадає геть усіх нероб-гантаїв".

"Пам'ятаймо про сєю теплу компанію, не забуваймо про їхні капосні мрії — і про те, як мрії ті можна розвіяти" — ка-

же "Сєл. Правда" до сєлян-бідняків.

Другу свою сторінку "Сєл. Правда" присвячує виключно сільським господарським справам. Перша статя той сторінки обговорює і дає порадє, як виробляти ріпю під "Озимі хліба"; друга статя про "Оранку на зяб"; третя каже: "Ростіть і бережіть насінє"; четверта найдокладнїше обговорює "Що можна сіяти на стерні для кормів худоби", і взагалі як і на яким ґрунті плекати трави і вський корм для скота.

Се єще не все, про що пише "Селянська Правда". Присвячуючи першу свою сторінку кожного числа політичним справам, другу сторінку вона присвячує по черзі иншим справам. І так в однім числі сторінка присвяченє сільському господарству, що ми вже више зазначили. В другім числі сторінка присвяченє "Трудівницї", в третім — "Молодому сєлу".

Заглянемо на сторінку "Трудівницї". Там під наголовком великими буквами стоїть клич:

"Сєляни та робітничі сєстри-трудівницї. Разом переборюєть вони руйну, шасливую зробляють Україну".

Перша статя п. н. "Сєляни і робітничі допоможіть одна одній". Зміст статї — се взаїмна поміч сєлянки і міської робітничї. "Сєлянка повинна дати те, чого не має в робітничї, а робітничя повинна дати сєлянцї те, чого та не має".

В слєдуючїй статї обговорюєть ся "Сїплка матерї-пролетарок", пригадуєть ся їм їхню-бувшу долю в капіталістичнім суспільствї, де "людина людини — вовк є".

"Мучила ся мати, тяжко-гірко заробляла, молодости не знала — все для своїх діток, а вони вирости тай геть собі поросходили ся".

І тут же клич:

"Борємо ся не для себе — борємо ся для дітєй. Ми перебідуєм, вони хай раюють. Діти — наше щастє, вє наша надїя".

Далєше вірш — поклик "До Трудівницї!", який кінчить ся такими словами:

"Ну-ж бо сєстри-трудівницї! Замість сліз, жалю й одчаю — За роботу вєс берім ся. На користь своєму краю".

Не забула сторінка "Трудівницї" і про своїх сестєр за границєю. Вона вїтає на волі Сильвію Пенкгорст, яку "звільнено з каторжної вїзничї" і тут же пояснює українським сєлянкам-робітничам, хто є Сильвія Пенкгорст і за що вона сидїла в тюрмі.

Вїдаєть ся офіційальний звїт про те, "Як працюють жінквіділи по селах". З того звїту видно, що сєлянки на Україні беруть активну участь в радянських будівництвї.

"По повітах Поділя кєжде село має дві три делегатки на делегатських зборах".

"В винницькому повіті 42 сєлянки в сєльрадах".

"Сєлянки обєднані біля хат-читальнєй та просвіт. До сєй роботи притягають ся учительки, що провадяють читанки газет".

"По селах засновують ся школи для дорослих. Сєлянки дуже охоцо йдуть вчитися, особливо сєлянки; по деяких школах учні виключно є сєлянки".

Ось така то сторінка сєлянки. Та не можна мовчки обійти сторінку молодїжї п. н. "Молоде Сєло", органу Центрального Комітєту Комуністичного Союзу Молоді України.

Під наголовком великими буквами клич з приводу "Всєукраїнського недїляника на пошану Інтєрнаціоналу Комуніст. Молоді", який звучить:

"Юнаки, сєляни і робітнички! Всі на недїляник! В праці — наше свято".

Недїляник — се добровільна праця комуністів в недїлю, в якубудь пролетарську ціль.

Перша статя — привіт Комуністичної молодїжї України Міжнародному Конгрєсови Комуністичного Інтєрнаціоналу

Молодїжї в Москві. Далєше йде вірш — "Нашє Свято", а нижє статя п. н. "Що дала мобілізація на курси червоних старшин".

"Трудная молодь — говорить ся в тій статї — і на сєй раз виконала свій обовязок перед революцією... Могутиною фїлею пішла молодь до курсів старшин... Вона стада на своє почесне місце".

А далєше бадьорий голос: "Хай знають і памятають наші вороги, що їм не владєть ся скинути Радянську владу".

Молодїж України борєть ся за радянську владу. Вона мєстить своїм ворогам, бо вони її також не милують. Ось маленька замітка п. н. "Треба помститися", в який говорить ся:

"В боротьбі з бандїтизмом під Трїпїлем колєсь убито 84 членів Комуністичного Союзу Молоді України. Треба помститися!".

Далєше йде новинка про молодих героїв, між ними шістьнадцятилітній дївчак, зарубаний бандїтами. Відтак звїти з просвітної діялности сєред молодїжї як в містї, так і на сєлі.

Сторінка молодїжї рїжничї від инших сторінок своїм бєвим змістом.

"На бандита", "На боротьбу з голодом", "Нашє завданє" — головнїший зміст сторінки молодїжї.

"Ковадла Голосно співають, У такт машини додають, Прапорі... лави... і промови Довкола йдуть.

Юнацтво — гнїв, жїтьова буря, Опієла спєки — борються На кїстяках будує сміло Жїте собі".

Таке юнацтво Радянської України, така його сторінка в "Селянській Правді", та така то і сама "Селянська Правда". Колькою в бої стоїть та "Селянська Правда" всім ворогам радянської влади на Україні, як також і сєлянам, відомим під зовною куркулі, бо вона є органом незаможних сєлян і служить їх інтересам.

А всьму віноу тут ніхто инший, лише большевики. Хати-читальні, примусові школи, комнезаможі, союзи жінок-робітничї, союзи молодїжї і сама таки ота "Селянська Правда" — все те є ділом рук большевиків.

Дуже небезпечні люди оті большевики! Мушїй.

ВІЛЬГЕЛЬМ ГАБСБУРГ (ВИШИВАНИЙ) ДАЄ ПРО СЕБЕ ЗНАТИ.

"Українпрєс" доносить:

"За останній час українська колонія у Відні дуже оживила ся під впливом вісток про наміри б. Вільгельма Габсбурга — Василья Вишиваного — започаткувати інтервенцію на Україні. Зробила акція повинна відбутися ся при помічї українських військ, які находять ся за кордоном. Тому що сторінки Василья Вишиваного заявляють, що вони повинні вєсти боротьбу за самостійність України, то тим самим вони мусять вєсти боротьбу і проти Скоропадського, scom-промітованого своїми стрємленнями до гєтьманату по тоцї здайки України з Росією. Наскільки заяви сторінки Вишиваного про наміри збудувати самостійну Україну ширі, не можна покищо твердити, бо на їх боротьбу проти Скоропадського можна дивити ся як на змаганє усунути конкурєнта на гєтьмана. Тому, що центром монархічного руху німєцького, російського, мадярського а по части і французького в західній Європі є Баварія, то зовсім природно, що українські монархісти з Вишиваним на чолі мають безпосередній звязки з Баварією. Там відбувають ся конференції і виробляють пляни, звідтам йдуть об'язки політичної і матеріальної поміч. Гроші, якіми розпоряджає Василья Вишиваний, очевидає, одержані також з Баварії, хоч є чутки про фунти штерлінгів. В українських монархічних кругах за кордоном пляни Василья Вишиваного викликає велике заїквалєнє".

ТРОЦЬКИЙ ПРО УКРАЇНУ.

Кореспондент рижської газети "Новый Путь" має інтерв'ю з представелем революційної воєної ради Р.С.Ф.С.Р. Л. Троцьким, повернувши з своєї поїздки по Україні.

Вказавши, що цілією поїздки було висвітлення питань, до якої міри забезпечені полуднево-західні території Радянської Федерації від нападу банд Л. Троцький каже:

— Місяць тому назад, коли я виїжджав, для нас не було сумніву в тім, що ні Польща, ні Румунія не збирають ся серйозно, в крайній разі в найближшій часі, виставити проти Росії регулярні війська. Мова йшла про спробу нащупати нас при допомозі нерегулярних партизанських савінківських і петлюрівських банд і тільки на випадок, якщо би осяглося, що наш організм в наслідок голоду в Приволжі і господарських утруднень ослаб на стільки, що перестав напружувати ся і ставити опір, — тоді вони слідом нерегулярних банд мали би правдоподібно намір послати регулярні війська.

Питане про границю, питання про стані самопочуване армії і перше воєне, питання про надсилане продовдатуку в пограничній полозі — ось ті питання, що були предметом моїх найближчих спостережень.

Настрій українського села.

Се загальне правило: армія в надзвичайно високій степені відбиває настрої оточуючого її населення. До того часу, поки дух петлюрівщини, національно-куркульської ідеології, мав широкий політичний характер, до того часу наші червоної армії, особливо на Правобережній Україні, надходились в атмосфері ворожнечі, і се не могло не робити на них розкладального впливу. Тепер з той епохи не лишилось майже і сліду.

Пояснює ся се не тільки тим, що радянський апарат, втягнувши ідеї робітничо-селянської влади на Україні, сильно розвинув ся, але і новою, по суті дуже знаменитою орієнтацією правобережних селян. Тепер майже не лишилось і сліду з петлюрівської орієнтації. Петлюрівщина перестала на Правобережжю бути політичною течією, котра, свого часу, охоплювала сільські верхи і через них сільського середняка, втягаючи за собою і сільські низи. Так звані комбезаможі, т. е. комітети сільської бідноти, котрі явилися орудем казавого розсаєня селянства, відіграли велику роль і за останні місяці українське село переживало своє повне приспособленне до радянської влади, до її методів і завдань.

То, що тепер відбувається ся на Україні, зовсім її переродило. Україна, котра не так есе давно представляла собою хаос з великим числом банд і бандитів, тепер дає нам картину незрівняно високої тривокости і організованости.

Армія.

Ні для кого не є тайною, що на Правобережжю відбували ся у нас маневри, котрі народили ся в заграничній пресі багато злобною і тенденційною шуму. Справу представлялося так, що радянська власть зосередоточує на Правобережжю неміовірну силу війська, пригетовлюючи несподіваний напад на своїх західних сусідів і т. д. Розумієть ся, се звичайна нісенітниця. Маневри ці мали в виду цілі воєного навчання, але не скірно, що в наш намір входило також пригадати тим, хто се як було бн забув, що червоная армія існує.

Сотки дивних, безумних вістей про розклад червоної армії, появивши ся в білогвардійській пресі, розумієть ся, могли дати нашим найближчим сусідам зовсім невирне про неї поняття. Тому представлялося необхідним пригадати на такий віддаді, на котрій можна розглянути через добре побачуючий шкда, що червоная армія не розпалась, а жне, і що, не двалучись на стремленні армії до мира, не менше, чим по всій країні, вона спобісна і готова її оборонити, е-

сли того будуть вимагати обставини.

Бандитизм.

У відношенні до бандитизму, як і у відношенні до питань господарських, політичних і воєних, Україна ділить ся на часті: Лівобережжю і Правобережжю.

Правобережжю було завжди базою бандитизму переважно петлюрівської, шовіністичної, куркульської масти. На Лівобережжю бандитизм мав в значній мірі анархістичну закрарку, звязану з іменем Махна.

В міру того, як петлюрівщина трітала свою популярність, вона з політичної течії, охоплюючої широку масу населення, перетворювалась в організацію воєних відділів, при допомозі котрих Петлюра і його сторонники старались завовувати Україну. За останні місяці, в наслідок різкого звороту в нашім селянстві, відбувається ся перетворенне сих відділів в неведомі бандитські шайки, чим селеність котрих з кожним днем зменшаєть ся. Тепер таких, так сказати, кадрових бандитів числить ся не більше двох-трьох тисяч люда.

Найбільш інтересне явище в історії бандитизму заключаєть ся в тім, що цілий ряд бандинських отаманів і головним робом, з ідейних бандитів, т. е. не звичайні розбійники, а ідейні націоналісти з бувших сільських учителів, взагалі з дрібно-буржуазної інтелігенції, з покаянням приходять і здають ся добровільно — під впливом того, що село їх виганяє з себе.

На Лівобережжю ми маємо переважно махновствуючі банди. До 1. червня бандитів на чифалась тут около 2-ох з половиною тисяч люда. Тепер се число зменшилось в кілька раз.

Деяке оживленне діялости бандитів в місяці серпні замичаєть ся в Київському районі. Ціль їх — підірвати продпдаткову кампанію шляхом нападу на сніпні пункти, на продовольчі потяги і т. д. Так в будничівському районі бандити спалили 7 тисяч пудів жита, коло Фастова бандити знищили продовольчий потяг, причім підчас катастрофи погитбло около 40 тисяч пудів збіжжа, котре змішалось з землею і людською кровю.

Если ясно собі представити історію розвитку і виродження українського бандитизму, то висновок буде надзвичайно оптимістичний для радянського правління на Україні.

Попередно петлюрівщина була широким політичним рухом в краю, де переиснає дрібно-буржуазне населенне. Відтак заострюєть ся класова боротьба в селі і петлюрівці перемінюють ся з масовою політичною партією в вузку, але вестати численну оружну силу, в воєні відділі, опираючі ся переважно на сільсько-куркульські елементи. Відтак процес розкладу петлюрівщини виявляєть ся в тім, що вона трітять рядових селян і у неї лишають ся тільки бандитські кадри, котрі роспадають ся кінець кішців на дрібні шайки. Перший період петлюрівщини виявляєть ся в стремленні політично завоводити Україною, другий період — воєним порядком завовувати її, і третій теперішній період — се період роспаду многочисленних банд на дрібні шайки. Ціль їх — відмістити Україну за обмануті надії.

Польща і Румунія.

Сей третій період характеризуєть ся тим, що петлюрівці не мають бази на самій Україні, а переносять свою базу за границю. Лідери петлюрівців або здають ся радянській владі, або втівають за границю і там впливають ся в румунські і польські штаби. Відповідно до того, дрібні шайки петлюрівщини перестали бути висловом українсько-національної ідеї, а стають органами заграничних штабів, маючих на цілі занесенне нам технічної воєної школи.

Зовсім природно, що ми не можемо мирити ся з таким положенням, коли базою для дрібних розбійничих шайок являєть ся сусідна країна, котра не веде з нами війни. Се відносить ся однаково як до Польщі, так і до Румунії.

Правда, п. Йонеску довог запевняв нас, що добросусідські відношеня Румунії з Росією не переривали ся, але ми уважали, що се лише невмісна шутка. Тепер, коли ми як було-би підходимо до переговорів, положенне може відразу повернути в сторону мира. Треба перше всего зліквідувати бандитизм. Якщось непереможних перешкод до заключення мира я не бачу.

Що відносить ся до Польщі, то ми цілий час готові бути уважати, що, не двалучись на ряд виникнувших недорозумінь, головним робом іза того самого бандитського питання, не може бути і мови про якусь будь захитанне наших відносин до неї. І тепер есе я думаю, що мирні відносини постануть на дальше. Але я повинен сказати, що захитанне, котре спостерігаєть ся тепер, е о много небезпечніше, чим ми думали три тижні тому назад.

У нас є цілий ряд документів, які свідчать без ніякого сумніву про те, як польські воєні власті, польський генеральний штаб і, перше всего, його другий відділ бере приему, безпосередню участь в організованню банд, висиланню на нашу територію, в організованню загонівничих ниньен, терористичних актів і т. д. Про се Чічерін в своїх нотях сказав достаточо. Польське правительство відповідає, що воно нічого не знає про оружну діяльність свого штабу, спрямовану проти нас. Хіба се не дивовижно?

Колі Савінок отверто хвалит ся своєю дружбою з Бельведером, — а він має в виду не швейцаря в Бельведері, а особу займаючу високе становище, — коли на зліквідування терористів посягають ся особи, які належать до польського штабу, котрі 2 відділ генерального штабу систематично піддержує і савінківські банди і заосотрує їх документами, оружем і оружою контрреволюційних терористів, коли все те потверджуєть ся десятками документів і знізаннями свідків і ми предкладаємо польським властям зібрати ся в комісії, де ми їм предложимо сі документи і виробимо кроки ліквідації бандитизму, — польське правительство відповідає: "Ми нічого не знаємо, нічого подібного нема".

Не меншим лицемірством являєть ся посиланне ся на Комуністичний Інтернаціонал. Розумієть ся, се братня наша організація, розумієть ся, ми оказуємо її гостинність. Але се — організація міжнародна. Вона існує у всіх краях.

В якеж порівнянне можуть йти з Комуністичним Інтернаціоналом, світовою організацією робітничої класи, оружені савінківські і петлюрівські банди, утворені спеціально для занесення шкоди Радянській Україні і Росії.

Адже-ж в наших протестах діло йде не про "ідейні" центри російської контрреволюції, не про газети і комітети монархістичної, есерівської та інших контрреволюцій, від котрих кишить в містах Румунії та Польщі. Тісну звязь вигнанців російських поміщиків і лихварів з поміщиками і лихварями Польщі і Румунії ми розуміємо і з нею числимось, ми не заперечуємо і своєї тісної звязи з працюючими Румунією і Польщею. Але від сего есе далеко до посилання оруженних відділів через границю.

Не маючи найменшої симпатії до поміщицько-капіталістичного ладу Польщі, ми однак маємо намір строго заховувати усливля підписаного з Польщею договору, бо ми хочемо мира. Не маючи найменшої симпатії до боярско-чойської ладу Румунії, ми готові однак заключити з нею договір, і ми маємо намір сего договір дотримувати. Зі сторони-ж наших сусідів ми бачимо безперерпну гру з огнем. Вони з нами не воюють.

БУРЖУАЗНИЙ ПЕРЕВОРОТ.

Провідник російського меншевизму Мартов, Мідюков з парижських ліво-кадетських "Последних Новостей", праві кадети з "Руля", В. Садовський з варшавської "Української Трибуни" і tutti quanti підголоски буржуазії на всі голоси вопіють про "буржуазний переворот" в Радянській Республіках. Серед їхніх відбитків тут — міщанства, обивательщини, спекулянтства, халупнів і ідеологів білої булочки, замішаної на крові робітничої класи — теж шамотня. Як же: запаха "орендамі", "волею приватної ініціативи", "капіталістичними відносинами". А наш обиватель, наш худоравий, жуліковатий, некультурний підприємець инакше сього собі не представляє як знову поворот до хиженецького господарства, неминучими атрибутами якого є необмеженне право карати і милувати — інакше кажучи — політична влада в руках буржуазії.

Ся метушня в стані ворогів комунізму, прихильників повроту (як би се не ховало ся, під якими підлевами би не подавало ся) примушує, повертаючи круто в нашій господарній політиці, все твердіше засновувати основні принципи майбутних відносин і все більш конкретно представити собі вже навіть деталі тих взаємовідносин.

Першим стає питання, над яким інколи ломить ся голова не зовсім свідомого робітника і селянина: чи є наша нова політика в господарстві кроком вперед, чи ми здаємо позиції і відкочujemo ся назад з швидкістю, яка ріжним політичним і "просто" спекулянтам дає право почувати наближенне до їхньої вулиці великого свята.

Але їхні святкові настрої ніяк не повинні хоч трошки спантеличувати робітників і незамощних селян. Особливо не слід піддавати ся під їх вплив активним робітникам на місяцях, на яких лежить величезний тягар конкретної відповідальної роботи і які часто-густо бують відірвані від центра.

Відступаємо, чи йдемо вперед? Щоби відповісти на се питання, треба уловити ся: від чого, від якої вихідної точки.

З початку революції у нас була єдина перспектива: війна, жорстока війна спершу партизанська, потім фронтова.

Сьому гаслові було підпорядковано абсолютно все. І як ми бачимо, що війна навіть в капіталістичних країнах змушувала хапати ся за найсуворішу централізацію, за найбільше зосередженне розпорядження всіма засобами боротьби (а такими є в війні все: жива сила і природні богатства і засоби виробництва) — так і у нас ентузіазм боротьби створив лад своєрідно "комуністичний", відомий під іменем "військового комунізму". Сей "війсковий комунізм" був "комунізмом" споживчим і лише. Підпорядковуючи бою війни завдання економіку, війна зупиняла її розвиток і відкидала назад.

Так у капіталістичних відносинах війна, почата під гаслами досягнення вишого шабля розвитку капіталізму — світової гегемонії одного надімперіалістичного обєднаня капіталістів, в наслідок розтрата капіталу відкидає суспільно-господарчі відносини назад (приміром сучасне становище країн "переможців", країн переможених у світовій війні).

Але війна класова, війна наша як раз вела ся під гаслом здобуття відправної точки для будовання нових суспільно-господарчих відносин.

Зараз сю відправну точку твердо встановлено, бодай в межах радянських республік. Зевь ся ця відправна точка — радянською владою, політичною владою робітничої класи.

Всі наступни на фронтах і внутрі радянських республік відбиті і почала ся нова ера, ера будівництва.

Зрозуміло, що в будівництві ми не можемо базувати ся на зовнішні форми, на методи військового комунізму. Відсталість і руїна нашого господарства змушує радянську владу дати волю творчій ініціативі і самодіяльності навіть найменшому колективові, навіть досвідченій одиниці організаторові. Мета одна: будь-що-будь відновити розтраченне, розбудити, пустити в оборот продукційні сили для піднесення виробництва на найвищі шайби.

Але слід не спускати одне: що даючи волю всякій ініціативі держава, радянська влада лишаєть ся найсильнішим підприємцем і хазіновим стану, який зможе припинити ту чи иншу ініціативу, коли вона спробує стати силою ворожою виробничим класам, стати на шлях авантюрицько-хижацької організації господарства — стати силою регресу а не поступу.

Отже вже з сього видно — чи ми справді переживаємо "буржуазний переворот", чи навпаки — переворот робить ся в головах обивателів і міщан, які за формою не бачуть змісту, за тенденцією на державний капіталізм, чи коли можна так сказати "радянсько-державний капіталізм", не визнають тенденцій на комунізм.

Не відкочujemo ся, не відступаємо — а після вертіння на всі боки, по всім фронтам, після горючки й запалу боротьби стаємо на твердий ґрунт реальних господарчих відносин, стягаємо свої сили, регулюємо розпоршене не нашу ідеологію, але і не ворожу пролетаріатові по її кінецьним інтересам стихію, даючи її повну волю в межах певної конституції розвивати й будувати продукційні сили. Разом із тим — чим скорше твердо й організовано станемо ("а се є факт, ми стаємо все твердіше) — тим скоріше можемо повести планомерну боротьбу за відбудову господарства, за перетворенне людства в позакласовий колектив виробників — за комунізм.

НА ПОДІЛЮ.

В московських "Известиях" є помешний лист з Вишніці з підписом В. Ріхтера, в котрім автор листа опусе положенне на Подільщині. Читаємо там між иншим сльдуоче:

"Положенне на Подільщині відносно тривокости радянської влади, настрою селянства, боротьби з бандитизмом не викликає ніяких небезпек. Наоборот, воно много діпше, чим можна було сподівати ся. Мені приходило ся говорити з товаришами продовольчими робітниками, приїжджаючими з повітів Подільщини. Сі товариші, вчерашні курсанти, сміла енергична молодіж, з великим задоволенем діїдались з мною своімн враженнями.

Настрій селянства на Подільщині без сумніву за радянською властью, — кажуть вони, — нас всюди стрічали прихильно.

До продовольчого податку селяни відносять ся прихильно. "Що призначено — дамо". В многих селах селяни перші починали балачку про поміч голодуючим Приволжа. В декотрих місцевостях і селах вже зорганізовано комітети помічч. Селяни добровільно і щедро жертвують, хто чим може.

Подільське селянство з охотою веде продукту в місто. "Радянські гроші" в русі. Ціни в Вишніці низші від одеських і київських. Недільний винищський базар до певної степени пригадає кольоритний, добрий, старий гоголівський ярмарок.

Боротьба з бандитизмом на Подільщині, після У. Всеукраїнського З'їзду Рад, проголошеного амністію покаявшимся повстанцям і бандитам, прибрала цілком своєрідний ха-

рактер. Подільська Губчека бореть ся з бандитизмом нестільки оружем, скільки агітацією. І з великим успіхом. Тов. Горін — начальник відділу по боротьбі з бандитизмом, познакомив мене з дуже інтересною перепискою між ним і отаманом повстанських відділів. Сі листи, пояснюючі труднощі до зрозуміння психологію, трагедію душі українського повстанця, — велика вартість для історика і романіста-психолога. В результаті переписання ся кілька листами, а часом і побачення ся, відбувшого ся на неуральній ґрунті, отаман, отримавши докладні відповіді на всі питання і гарантію "недоторканности", являєть ся своїми "козаками", зі зброєю в повній параді в Вишніці до Підгубчека.

Покаявшого ся отамана і його козаків не вішають, навіть не розоружують, а беруть на службу. І не було есеє случачо, щоби хтонебудь з них зрадив. Таким способом, до Підгубчека добровільно явили ся отамани: Артем-Онищук, Пушкар, Хомак, Цимбарюк, Присяч, Нечай і Нестеренко.

В Підгубчека автор листа познакомив ся з отаманом Нечаем. Се добрий, бравий козак, герой неписаного роману з повстанського життя. "Яго вішати ведуть, але щоби оруже було при немі"... сміючись рекомендував мене Нечая тов. Горін.

При допомозі Нечая, Онищука і др., перейшовших на нашу сторону повстанців, бандитизм на Подільщині значно зменшив ся, менше спокійні лісові бандитські повіти Гайсинський, Ольгопільський і Брєславський, де бродять бандити Заболотного.

По словам Нечая, серед отаманів поодиноких повстанських відділів нема ніякої згоди, а наоборот, стали сварки, бійки і навіть убійства на ґрунті честолюбства.

В спори за старшинство отаман Лихо власоручно убив полковника Хмару, сам Нечай всилав 25 шомполів отаманови Онищукови, Цимбарюку (старшого брата) убив Пушкар, а Онищук насильно підчинив собі Хомака і Шевчука.

Взагалі жите українських повстанців, зневаджених селянними за грабїжні і здирства (один отаман Лихо награбив поверх 40 мільонів контрибуції), зовсім позбавленне той краси, того героїського патосу, котрі приходило ся спостерігати серед сибірських повстанців, які борять ся за угнетених проти угнетателів, а не на оборот, як подільські.

Взагалі жите українських повстанців, зневаджених селянними за грабїжні і здирства (один отаман Лихо награбив поверх 40 мільонів контрибуції), зовсім позбавленне той краси, того героїського патосу, котрі приходило ся спостерігати серед сибірських повстанців, які борять ся за угнетених проти угнетателів, а не на оборот, як подільські.

Взагалі жите українських повстанців, зневаджених селянними за грабїжні і здирства (один отаман Лихо награбив поверх 40 мільонів контрибуції), зовсім позбавленне той краси, того героїського патосу, котрі приходило ся спостерігати серед сибірських повстанців, які борять ся за угнетених проти угнетателів, а не на оборот, як подільські.

Взагалі жите українських повстанців, зневаджених селянними за грабїжні і здирства (один отаман Лихо награбив поверх 40 мільонів контрибуції), зовсім позбавленне той краси, того героїського патосу, котрі приходило ся спостерігати серед сибірських повстанців, які борять ся за угнетених проти угнетателів, а не на оборот, як подільські.

Взагалі жите українських повстанців, зневаджених селянними за грабїжні і здирства (один отаман Лихо награбив поверх 40 мільонів контрибуції), зовсім позбавленне той краси, того героїського патосу, котрі приходило ся спостерігати серед сибірських повстанців, які борять ся за угнетених проти угнетателів, а не на оборот, як подільські.

Взагалі жите українських повстанців, зневаджених селянними за грабїжні і здирства (один отаман Лихо награбив поверх 40 мільонів контрибуції), зовсім позбавленне той краси, того героїського патосу, котрі приходило ся спостерігати серед сибірських повстанців, які борять ся за угнетених проти угнетателів, а не на оборот, як подільські.

Взагалі жите українських повстанців, зневаджених селянними за грабїжні і здирства (один отаман Лихо награбив поверх 40 мільонів контрибуції), зовсім позбавленне той краси, того героїського патосу, котрі приходило ся спостерігати серед сибірських повстанців, які борять ся за угнетених проти угнетателів, а не на оборот, як подільські.

Взагалі жите українських повстанців, зневаджених селянними за грабїжні і здирства (один отаман Лихо награбив поверх 40 мільонів контрибуції), зовсім позбавленне той краси, того героїського патосу, котрі приходило ся спостерігати серед сибірських повстанців, які борять ся за угнетених проти угнетателів, а не на оборот, як подільські.

Взагалі жите українських повстанців, зневаджених селянними за грабїжні і здирства (один отаман Лихо награбив поверх 40 мільонів контрибуції), зовсім позбавленне той краси, того героїського патосу, котрі приходило ся спостерігати серед сибірських повстанців, які борять ся за угнетених проти угнетателів, а не на оборот, як подільські.

Взагалі жите українських повстанців, зневаджених селянними за грабїжні і здирства (один отаман Лихо награбив поверх 40 мільонів контрибуції), зовсім позбавленне той краси, того героїського патосу, котрі приходило ся спостерігати серед сибірських повстанців, які борять ся за угнетених проти угнетателів, а не на оборот, як подільські.

Позбувши ся зовнішніх ворогів, чеський жовнір тепер мусить покійно піддати ся на службу чеських панів та генералів-добробичів. Державна влада в найближчий час має перейти в руки поміщиків та клерикалів.

На місце теперішнього урядового, значить дійсно крайночорносотенного уряду має утворитись парламентарний кабінет на чолі зі Свеглюю, провідником поміщиків. Закордонний міністер Бенеш робить невтомні спроби зібрати докруги себе всю контрреволюцію Середньої Європи, щоби утворити сильний мур проти більшовизму, коли свентуально пічне валити ся Польща під натиском польського пролетаріату. Коло нього заскакує також і Петрушевич; йому то також треба завдячувати і всі ті експерименти, які петрушевичівські опричники переправджують з галицькими стрільцями по таборах.

Та як з одного боку підносить голову контрреволюція, так з другого в обороні жительних своїх інтересів кріпко організуєть ся чеське робітництво. Чехія нині стоїть знова на передодні тяжких зворушень, тільки на сїмун боротьби виступить сьогодні вже кріпко організований пролетаріат цілої чехословацької республіки. Чеські промисловці починають зменшувати робітникам платню. Се тому, щоби вдержати конкуренцію з закордонними фабрикантами. Вони не уважають на те, що ціни на споживчі товари підносять ся.

Де нема надії, там підприємці замикають фабрики, а робітників викладають на вулицю. Се шоденне явище. Се викликає страшне обуренне з боку робітництва. Найбільший рух між робітниками киньте тепер на Моравській Остраві в колді, а наоборот, стали сварки, бійки і навіть убійства на ґрунті честолюбства.

В спори за старшинство отаман Лихо власоручно убив полковника Хмару, сам Нечай всилав 25 шомполів отаманови Онищукови, Цимбарюку (старшого брата) убив Пушкар, а Онищук насильно підчинив собі Хомака і Шевчука.

Взагалі жите українських повстанців, зневаджених селянними за грабїжні і здирства (один отаман Лихо награбив поверх 40 мільонів контрибуції), зовсім позбавленне той краси, того героїського патосу, котрі приходило ся спостерігати серед сибірських повстанців, які борять ся за угнетених проти угнетателів, а не на оборот, як подільські.

Взагалі жите українських повстанців, зневаджених селянними за грабїжні і здирства (один отаман Лихо награбив поверх 40 мільонів контрибуції), зовсім позбавленне той краси, того героїського патосу, котрі приходило ся спостерігати серед сибірських повстанців, які борять ся за угнетених проти угнетателів, а не на оборот, як подільські.

Взагалі жите українських повстанців, зневаджених селянними за грабїжні і здирства (один отаман Лихо награбив поверх 40 мільонів контрибуції), зовсім позбавленне той краси, того героїського патосу, котрі приходило ся спостерігати серед сибірських повстанців, які борять ся за угнетених проти угнетателів, а не на оборот, як подільські.

Взагалі жите українських повстанців, зневаджених селянними за грабїжні і здирства (один отаман Лихо награбив поверх 40 мільонів контрибуції), зовсім позбавленне той краси, того героїського патосу, котрі приходило ся спостерігати серед сибірських повстанців, які борять ся за угнетених проти угнетателів, а не на оборот, як подільські.

Взагалі жите українських повстанців, зневаджених селянними за грабїжні і здирства (один отаман Лихо награбив поверх 40 мільонів контрибуції), зовсім позбавленне той краси, того героїського патосу, котрі приходило ся спостерігати серед сибірських повстанців, які борять ся за угнетених проти угнетателів, а не на оборот, як подільські.

Взагалі жите українських повстанців, зневаджених селянними за грабїжні і здирства (один отаман Лихо награбив поверх 40 мільонів контрибуції), зовсім позбавленне той краси, того героїського патосу, котрі приходило ся спостерігати серед сибірських повстанців, які борять ся за угнетених проти угнетателів, а не на оборот, як подільські.

Взагалі жите українських повстанців, зневаджених селянними за грабїжні і здирства (один отаман Лихо награбив поверх 40 мільонів контрибуції), зовсім позбавленне той краси, того героїського патосу, котрі приходило ся спостерігати серед сибірських повстанців, які борять ся за угнетених проти угнетателів, а не на оборот, як подільські.

Взагалі жите українських повстанців, зневаджених селянними за грабїжні і здирства (один отаман Лихо награбив поверх 40 мільонів контрибуції), зовсім позбавленне той краси, того героїського патосу, котрі приходило ся спостерігати серед сибірських повстанців, які борять ся за угнетених проти угнетателів, а не на оборот, як подільські.

Взагалі жите українських повстанців, зневаджених селянними за грабїжні і здирства (один отаман Лихо награбив поверх 40 мільонів контрибуції), зовсім позбавленне той краси, того героїського патосу, котрі приходило ся спостерігати серед сибірських повстанців, які борять ся за угнетених проти угнетат

РІЖНІ ВІСТІ

ЛОВИ НА ГОРОЖАН.

(З Волин.)

Дня 16. вересня з вечера на кожій вулиці м. Кремляна проїжджають кінні патрулі. В богатых подвірях стоять охоронені відділи. Не давали цілу ніч спати крики та лайки жовнірів, стукане їх до вікон. А ранком кожного супиняли і як не бачили на документах штемлю кремлянецького магістрату, відправляли партіями по 15—20 осіб до ліцею. Там направляли всіх, хто не захопив з дому своїх документів, жінок, що йшли на базар, учнів старших клас, що простували до школи, і всіх, яких обличчя було не до вподоби жандармам. І швидко зібрався в ліцею... весь Кремлянець всіх станів і всіх національностей. Торговці, урядники, попи, робітники, вийти... бо майже у всіх були документи видані старостом, а до магістрату йшли візувати тільки ті, хто хотів користувати ся апровізаційними картками. Ніякі оправданія не приймали ся на увагу, таких просто били, в грудь прикладами рушницю, а Жидів трясали за бороду, всім шедро роздавали грубі, нечесні епітети, обкидали грубичезною лайкою. Приходить урядник старства, показує службовий документ, однокорго відправляють до ліцею: "Який пан там урядник, коли не розмовляє по польськи". Іде радник гміни на зібрання, показує відповідні папери, доказує, що йому треба поспішати, його також тягнуть до ліцею. А там в ліцею густо, густо напихають брудні кімнати, що вже не один рік буди місцем задоволення природних потреб кремлянчан. Сморід страшний, брудно, змрно. Чекали сотки, тисячі люди з рана до вечера, а дежкі і на другий день (а може і на третій), поки двійка позиційнтів не спішиє їх привізати, не перегляне документів та випустить із в'язниці. Чекали і мовчали люди, бо за кожде слово одержували найбруднішу лайку, а то й бійку!

Засівна площа на Україні.

На спеціальнім засіданні губерніяльної економічної ради в Києві, завідуючий губерніяльним земельним відділом дав доклад про хід посівної кампанії. Продуктивне завдане губ. зем. відділу на 1922 р. побільшено до 710.000 десятин. Посівна кампанія виконана вже на 75%. Докладчик заявив, що всі дані говорять за тим, що засів озимого збіжжя буде виконаний більше чим на 100% продуктивної програми комісаріату.

Харчевні Нансена для голодуючих дітей Приволжя.

Організація Нансена устроює 1. жовтня харчевні в містах Приволжя на 25 тисяч дітей, включаючи 16 тисяч з Саратовя. Організація вилася 6.000 пудів мила. Вебстер визначила участь в зїзді комісії помочі.

Виниваний.

Василь Виниваний перестав редакції жидівської газети "Morgenzeitung" 50.000 австрійських корон для Жидів, що потерпіли від погромів на Україні. В листі до редакції зазначає Виниваний, що він уважає Жидів найважнішим чинником в будованні української держави і тому поборює всі антисемітські виступи.

Зразок буржуазної демократії.

БРУКСЕЛЯ, 21. жовтня. Засідання палати послів зїстало суспендоване через те, що соціялісти почали співати в парламенти "Інтернаціонал". Се стало ся тоді, коли в парламенті переведено голосована над законопроектом проти котрого виступали всі соціялістичні послы. Соціялістичний міністер зголосив свою реєгнацію

Можуть друкувати власні грошеві банкноти.

Російський совітський уряд дозволив федеративним і автономним совітським республікам друкувати свої грошеві банкноти з національними написами.

Росія демобілізує.

В Москві оголошено демобілізацію кількох річників, окрім того річник 1898 перенесено до т. зв. "армії праці".

Д-ра Шурата і проф. Галуцинського арештовано.

В п'ятницю, дня 7. жовтня ранком переведено ще одну ревізію у д-ра Василя Шурата, голови Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, та проф. Михайла Галуцинського. Обох їх відведено на поліцію.

ЧУДАКА, ТИ БОГУ!

Іноді мале туди стромляє свій ніс, куди йому зовсім не слід.

І що мене за дитинства цікавило, так аж тепер отсе чудно.

І гуси, було, пасеш, і до дому прийдеш, спати тебе мати покладає, а в тебе в голові мов свердлов та думка так і крутить, так і вертить.

А про що?

Я все думав, я все гадав: — Чи є в попа штани? І як зустрінеш було де попа нашого, то так руки сверблять, ну до того сверблять, підбігти, підняти рясу, та хоч одним оком поглянути:

— Чи він у штанах?

Було прийдеш до матері.

— Мамо!

— Га?

— Ци в насого попа стани є?

— Дурний!

Так аж сльози на очах забренять.

Тут аж пече, ну, аж — аж — аж! — дізнати ся хочеть ся, а вони:

— Дурний!

Ну, хай дурний, хай!

Але-ж хочу знати. Хочу та й квіт!

— Мамо!

— Ну?

— Мабуть у попа стани немає, бо як би були, він би таважак Жидів найважнішим чинником в будованні української держави і тому поборює всі антисемітські виступи.

Польські офіцери побігли українського хруня.

Свої своїх не пізнали...

В суботу, дня 8. жовтня реставрація Косткевича при вулиці Пекарський ч. 10. була свідком цікавої сцени.

При одному із столів сиділи відомий ренегат, редактор "Рідного Краю" Твердохліб з двома складачами. Попивали горівочку і пивце, заїдали седедкучки і інші божі дари, які поставляв на буфеті п. Косткевич.

Все се бачили якісь польські офіцери, між иншими якийсь демобілізований польський капітан. А що згадана трійка говорила з собою по українськи — офіцери зробили генеральний наступ на неї.

Першою жертвою сего наступу впало лице Твердохліба, описав голову його товаришири. Виявила ся бійка, якої не соромила би ся найзавзятіша "оборона Львова". Літальє в повітря гальби, склянки, тарелі, крисла, палиці, з буфету не лишило ся ні сльду.

А що всяким наступам мусить прийти кінець, так і тут наступ скінчив ся.

На полі бою лишили ся побиті склянки, поломані крисла і Твердохліб з розбитою головою — а офіцери, довершивши свого діла, вийшли з гонором, відспівавши: "Nie dajmy ziemi!"

А які з сего консеквенції?

Твердохліб лежав в ліжку цілу неділу з обв'язаною головою і роздумував, що йому далі робити: чи аминити фронт в "Рідному Краю", чи — зажадати більшої субвенції...

А його товариши заклали ся, що більше з ним на горівку не підуть, бо — се кара божа, коли свої своїх не пізнали і вилакерували ім пики...

А польська преса донесе, що се не польські офіцери, а Українці перебрали ся в польські мундури і зробили авантуру. ("Вперед.") Любомір.

ЕДНАЮТЬ СЯ...

Спілки є ріжні, добрі і лихі. Залежить від справи, для якої вони засновують ся.

Зав'язали ся також спілки людей, груп і партій, які мають на меті знищити Радянську Україну.

Нехай буде що хоче, тільки би не Радянська Україна! — кричать вони до спілки.

І в'яжуть ся з собою російські монархісти з українськими, патріоти українські і патріоти російські, хлібороби і демократи, вивідчани і скоропадники, савініквіці і петлюрівці, реакціонери і поступовці, католики і православні — і богато-богато ріжних груп і партій, що не мають нічого спільного з собою, крім сего, щоби, коли не повалити, то хоч захитати Радянську Україну, яка чимраз сильніше обгунтовується ся і заводять лад і порядок у себе. Любомір.

Збір пшениці в Австралії.

МЕЛБОРН, 21. жовтня. Збір збіжжя в Австралії цілком вдовольний. Після попередніх обчислень збір самої тільки пшениці виносить 137,000,000 бушлів.

НА ПОМІЧ ГОЛОДУЮЧИМ В СОВ. РОСІІ.

Летбридж, Алта.

До Укр. Роб. Дому Виннігер, Ман.

Дорогі Товариши! — В залучено посилаю почтовый переказ на суму \$285.00, яку ми зібрали на поміч голодуючим в Сов. Росії. Попередно ми вислали \$125.00, отже разом буде \$410.00.

З сїєї суми \$210.00 зібрано в Гардінві, Алта., а \$200 в самім Летбриджі, Алта. В Гардінві зібрано на реєстрові книжці \$150.00 а \$60.00 одержано як чистий дохід з балю, устроеного 22. жовтня. (Загальний прихід з балю вносить \$89.75; розходи виносить \$29.75; чистий дохід \$60.00.)

Всім жертводавцям і тим товаришам, котрі доложили труд при збірраню жертв (Н. Пашківському і Н. Макаренку, з Гардінві, і В. Соколов, П. Стігнорову і М. Поточкову, з Летбриджа) складає Відділ У. Р. Д. ширшу подяку.

За комітет, І. Портх. С. Курчурн.

ЗАЯВА.

Ми, нижче підписані члени Драм. Товариства ім. Ів. Котляревського в Виннігеу, отсею дорогою заявляємо, що виступаємо з членства заданого Т-ва через наступчі причини:

Дня 16. жовтня с. р. були скликані надзвичайні збори Драм. Т-ва ім. Котляревського, які мали вирішити дальший напрям Т-ва в його діяльності. Бажачи, щоби Т-во і надалі працювало на полі драматично-співачків, ми домагались, щоби разом з тим воно виразно стало на шлях класової боротьби за вивольнене працюючого люду. Ми бажали, щоби Т-во ім. Котляревського вийшло в своїй роботі разом з Укр. Роб. Домом в Виннігеу. Але знайшло ся кілька католицьких сторонників, котрі в хуліганський спосіб старали ся розбити збори і не допустити до голосування над вирішенем нашого домагання.

Щоби уникнути кулакових "аргументів", до яких пориналися на згаданих зборах наші противники, ми рішили виступити з членства згаданого товариства і не тратити дальше своїх сил в безплідній боротьбі. Намість заявляємо, що для більше успішної боротьби за наш робітничий ідеї, які ми вежж до сего часу і яких ми не занемаємо — вступаємо в члени Укр. Роб. Дому в Виннігеу і тим бажемо залучити свої сили з працюючими масами в їх боротьбі за збудоване новою світа.

Петро Стка, О. Дяків, Ів. Іванюк, А. Процишин, О. Демків М. Демків, В. Кузик, М. Кузик, Е. Ліпінський, М. Ліпінська, Л. Юречка, Т. Юречка, Н. Юречка, Ю. Шах, М. Дербій.

Торговельні Ціни.

Пшениця: —	
ч. 1. нортери	1.11
ч. 2. нортери	1.09
ч. 3. нортери	1.04
ч. 4. нортери	.97
Овес: —	
ч. 2. С. Б.	.41
ч. 3. С. Б.	.38
Екстра 1 фід	.38
ч. 1. фід	.34
ч. 2. фід	.32
Жито: —	
ч. 3. С. Б.	.57
ч. 4. С. Б.	.53
Фіа: —	
ч. 2. С. Б.	.86
Лен: —	
ч. 2. Н. С. Б.	1.71
ч. 2. С. Б.	1.70
ч. 3. С. Б.	1.45
Відкритий	1.45
ЦІНИ ПРОДУКТІВ.	
Масло: —	
Крімєри солодке свіже	.36
Крімєри солодке № 1.	.37
Яйца: —	
На фармах	.39
Ярина: —	
Барабол за бушель № 1.	.60
Нова капуста	1.00
Нова морква	1.00
Нові бурки	1.00
Нова бруква	1.00
Мука: —	
Мішок 98 ф. пшеничної	3.90
Мішок 98 ф. житної	3.25
Ролд Овте 80 ф.	2.50
Сіно: —	
ч. 1. за тону	22.00
ч. 2. за тону	19.00
Звичайне за тону	15.00
Солома	7.00—8.00
ЦІНИ ХУДОБИ.	
Бички: —	
Добріні	5.25
Добрі	4.00—4.75
Середні	3.25—3.75
Звичайні	2.50—3.00
Яловичина за риб: —	
Добріні	4.00—4.50
Добрі	2.75—3.75
Корови на заріа: —	
Добріні	3.25—3.50
Добрі	2.50—3.00
Середні	2.00—2.50
Консерва	1.00—1.75
Буцаї: —	
Добріні	2.50—2.75
Звичайні	1.50—2.00
Вовни: —	
Добріні	4.00—4.50
Середні	3.00—3.50
Звичайні	2.00—2.50
Голівники: —	
Добріні бички	4.00—4.25
Добріні	2.75—3.75
Гелата: —	
Добріні	5.00—6.00
Добрі	4.00—5.00
Звичайні	2.00—3.50

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ.

Едмонтон, Алта.

Робітники і робітниця Едмонтона і околиці!

З приходом осені і зими наступать довший вечір. Щоби сі вечери не пішли на нулю бажачим, то заряд Укр. Роб. Дому в Едмонтоні отворива школу музики і співу. Обов'язком є робітників і робітниць, а головномолодіа заінтересуватися сею школою і скористати з нагоди.

Товариши! Ви любите музику, пісню і штуку. Ви любите слухати, як інші грають, чи співать, коли є нагода? Не тратьте ні хвилини і приходіть до Укр. Роб. Дому та починайте учинити. Не біється, що се може буде для вас важко, аби тільки була охота, а певно, що навчите ся.

Дерегентом від співу і музики є т. Вихрестос, який приложити всі старання, щоби ви навчили ся, як грати на інструментах, так само співати і виступати в штуках на сцену.

Школа музики відбуватъ ся кожоду віткрка вечером; школа співу кожного понеділка і п'ятниці вечером і в неділю по полудні.

Родичі, котрі бажали-б, щоби їх діти навчили ся грати на інструментах, просят ся зголоситися до Укр. Роб. Дому. Наука для дітей даром. Школа музики для дітей кожного понеділка і п'ятниці о 5-ї годині по полудні.

То-ж посилайте своїх дітей до школи музики А. Легкуи, сєкр.

ПОШУКЬО БРАТА КАРОЛА ПОНАГАКА, з села Циган, повіт Боршів, Галичина. Хто знає його адресу або він сам хай напише до: М. Понагарко, 86 Gomez St., Winnipeg, Man., або до:

Wasył Ponaagapko
Oak Brae, Man. (89)

МАРІЯ ДМИТРА ПРИДУМА пошуке рідних Михайла Дмитровича Придумена, Леса Чезька і його сина Василя. Знакомі: Івана і Дмитра Чиялка Васильєвич, Дмитра Івана Чиялка, Петра Дмитровича Чиялка, Кирилу Івана Гардиновку, Миколу Гавриловича Волоха і Івана Стефановича Ситашанина. Всі з села Гарасимів, пов. Городенка, Галичина. Зголошуватися на адресу: Sawa Datzenko 490 Sixth Ave., New York, N. Y. (87)

ФІНАНСОВЕ СПRAВОЗДАНЄ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ

ЗА ТРЕТІЙ КВАРТАЛ, 1921 Р.

ПРИХОДИ:				
	Липень	Серпень	Вересень	Заг. сума
Жертви і вкладки	\$ 557.31	\$ 328.75	\$ 105.40	\$ 991.46
З буфету	250.00	100.00	150.00	500.00
З пікніків	371.71	—	—	371.71
З оголошень на куртині	—	—	27.50	27.50
Зложено на перехованє	510.00	—	—	510.00
Зворот позички даної місцевому Відділові У.Р.Д.	—	—	50.00	50.00
За шкільні підручки, уживанє телеф. і ин. дрібні прих.	11.15	9.00	1.50	21.65
Загальна сума	\$1,700.17	\$ 487.75	\$ 334.40	\$2,472.32
РОСХОДИ:				
	Липень	Серпень	Вересень	Заг. сума
Зворот позичок і зложений на перехованє	\$ 50.00	\$ 75.00	\$ 200.00	\$ 325.00
Платня робітникам	275.00	190.00	285.00	750.00
Світло	14.87	4.50	26.57	45.94
Вода	—	4.08	—	4.08
Стемпалі і офісові прибори	13.50	—	8.65	22.15
Книжки і прибори для "Діточої Школи"	23.10	—	6.51	29.61
Ратні за п'яна	60.00	—	60.00	120.00
"Гардвейр" і матеріал	30.89	—	—	30.89
Асекурація сплачена ратами	182.45	200.00	—	382.45
Податок за 1921 р.	1,064.82	—	—	1,064.82
Адвокат (старий рахунок)	20.00	—	—	20.00
Направа пружини до дверей	2.50	—	—	2.50
Позичка місцевому Відділові У.Р.Д.	—	50.00	—	50.00
Шафка на бібліотеку і рами	—	—	15.00	15.00
Тайпрайтер	—	—	55.00	55.00
Дрібні розходи	1.70	1.50	2.05	5.25
Загальна сума	\$1,738.83	\$ 525.08	\$ 658.78	\$2,922.69
Приходи за третій квартал	2,472.32			
Росходи за третій квартал	\$2,922.69			
Недобір	\$ 450.37			
Готівка з другого кварталу	\$1,367.43			
Недобір з третього кварталу	450.37			
Готівка на сїд. квартал	\$ 917.06			

За контрольную комісію:

В. Панчук,	
С. Хвалібога,	
М. Сміт.	

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

одинокую українську робітничу газету на еміграції в Європі

"НАШУ ПРАВДУ"

орган Комуністичної Партії Східної Галичини.

Виходить раз на тиждень.

Передплата для Америки і Канади вносить \$2.00 на рік.

Передплату шліть на адресу:

"NASZA PRAWDA",
Postfach 53, Postamt 65,
WIEN VIII, AUSTRIA.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ СОБИ

МОЛОТ

САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНА ЧАСОПИСЬ

Передплата — \$2.00 на рік, 10 цпт. поодиноке число.

"MOLOT"

414 E. 9th ST. — — — — NEW YORK, N. Y.

ЧИТАЙТЕ! "УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ" ЧИТАЙТЕ!

Повідомляємо наших теперішних передплатників, будучих передплатників і читачів, що передплата на "Укр. Щод. Вісти" з днем 1-го серпня, 1921 р. є знижена.

ПЕРЕДПЛАТА В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ І В КАНАДІ:

На рік	\$7.00
На 6 місяців	3.75
На 3 місяці	2.00
До Європи на рік	10.00

"Українські Щоденні Вісти" — се одинокую робітничу часопис в Злучених Державах, яка обороняє інтереси українських робітників на еміграції перед нападами українських чорносотенців і шахраїв, котрі знаходять ся в Америці і Європі.

"Українські Щоденні Вісти" пишуть про робітничий рух і жите робітників по всіх кутках світа.

Кождий укр. робітник і робітниця повинні читати "Українські Щод. Вісти".

Шліть передплату на понизшу адресу:

UKRAINIAN DAILY NEWS

502 EAST 11th ST. — — — — NEW YORK, N. Y.